

A photograph of five children playing on a swing set in a park. A boy is on the left swing, a girl is on the right swing, and three other children are on a large blue and black net swing in the center. They are all smiling and looking towards the camera. The background shows green trees and a fence.

Op weg naar een rookvrije speelplek

Argumenten &
veelgestelde vragen

OP WEG NAAR EEN

**ROOKVRIJE
GENERATIE**



Argumenten

Je vindt hier de belangrijkste argumenten om jouw speelplek rookvrij te maken. Onder een rookvrij-beleid vallen alle vormen van roken, dus ook het roken van e-sigaretten/vapes en nieuwe tabaksproducten.

Met een rookvrije speelplek:

- Geef je kinderen het goede voorbeeld.
- Maak je roken minder normaal en minder aantrekkelijk.
- Wordt het schadelijke meerroken voorkomen.
- Help je (ex-)rokers om niet in de verleiding te komen om te gaan roken.
- Heb je minder last van schade en afval door peuken, (wegwerp)vapes en sigarettenpakjes op het terrein.
- Voorkom je dat kinderen (e-)sigaretten oppakken of in hun mond stoppen.
- Voorkom je het risico op brandwonden door sigaretten.

- Zet je de speelplek positief op de kaart.
- Draag je bij aan het realiseren van een Rookvrije Generatie, een generatie kinderen die volledig rookvrij kan opgroeien.
- Voorkom je milieuschade door zwerfende (e-)sigaretten.



Beschermen van de jeugd

- Roken past niet op een speelplek voor kinderen. Een rookvrije speelplek biedt kinderen een veilige en gezonde omgeving.
- Als kinderen anderen zien roken lijkt dat normaal en misschien zelfs aantrekkelijk. Zien roken, doet roken.
- Roken begint vaak op jonge leeftijd. Twee derde van de rokers is begonnen voor zijn achttiende.
- Iedere week raken honderden kinderen verslaafd aan roken. Ieder kind is er één te veel.
- Roken is verslavend. Kinderen raken sneller verslaafd dan volwassenen. Hoe jonger iemand begint met roken, des te moeilijker het op latere leeftijd wordt om te stoppen met roken.
- De meeste mensen willen dat kinderen rookvrij kunnen spelen. Ruim negen op de tien Nederlanders zijn voorstander van geheel rookvrije speeltuinen en kinderboerderijen.

Schadelijkheid (mee)roken

- Jaarlijks sterven in Nederland ongeveer 20.000 mensen door (mee)roken. Rokers sterven gemiddeld ongeveer 10 jaar eerder dan niet-rokers.
- Los van het feit dat je conditie achteruit gaat, veroorzaakt roken onder andere hart- en vaatziekten, kanker, luchtwegziekten en -klachten en diabetes.
- Ook in de damp van e-sigaretten/vapes zitten veel chemische en kankerverwekkende stoffen, die schade veroorzaken aan hart, longen en je DNA.
- Meeroken, het inademen van tabaksrook van iemand anders, is schadelijk. Dit geldt voor zowel het inademen van tabaksrook binnenshuis als tabaksrook in de buitenlucht. Alles telt mee; er is geen veilige hoeveelheid voor het inademen van tabaksrook.
- Kinderen die meeroken hebben meer kans op wiegendood, luchtwegklachten en -ziekten, astma en oorontsteking.
- Juist kinderen lijken extra kwetsbaar te zijn voor de schadelijke stoffen van meeroken, aangezien zij nog volop in ontwikkeling zijn.

Veelgestelde vragen

Hoe starten we met een rookvrije speelplek?

- Ons advies is om de speelplek geheel rookvrij te maken. Dat is het duidelijkst. Je kunt hier ook stapsgewijs naartoe werken.
- Op www.rookvriegerenatie.nl/speeltuin vind je een handig stappenplan. Daarnaast zijn er voorbeeldbrieven en andere communicatiemiddelen die je kunt gebruiken.



Is roken een eigen keuze en welke rol heeft de speelplek?

- Als kinderen anderen zien roken lijkt dat normaal en misschien zelfs aantrekkelijk. Een rookvrije speelplek geeft het goede voorbeeld door roken uit het zicht te houden en iedereen een gezonde en dus rookvrije omgeving te bieden.
- We verplichten rokers niet om te stoppen, maar om rekening te houden met waar en wanneer ze roken.

Wat kost het om onze speelplek rookvrij te maken?

- Kijk op www.rookvriegerenatie.nl/speeltuin. Hier zijn gratis materialen te downloaden. Periodiek vind je hier acties voor gratis rookvrij-borden. Soms biedt ook de gemeente gratis borden aan.
- Schoonmaak- en vernieuwingskosten dalen doordat er geen (e-)sigarettenafval op het terrein ligt en er is minder kans op brandschade aan bijvoorbeeld speeltegels.
- Je kunt bij de gemeente nagaan of subsidies te krijgen zijn om de speelplek rookvrij te maken.

Wat levert een rookvrije speelplek ons op?

- Een rookvrije speelplek voldoet aan de wens van veel kinderen en hun ouders. Je zet de speelplek hiermee positief op de kaart.

Komt er regelgeving vanuit de overheid voor een rookvrije speelplek?

- Op dit moment is er geen landelijke wet- of regelgeving voor een rookvrije speelplek. Wel stimuleren gemeenten en organisaties zoals Vereniging LOS, Scouting Nederland, vSKBN en Kinderboerderijen Actief op verschillende manieren rookvrije speelplekken.
- In het Preventieakkoord heeft de overheid zich uitgesproken vóór maatregelen om te komen tot een Rookvrije Generatie. Samen met vele andere partijen zijn afspraken gemaakt om rookvrije omgevingen te realiseren.

Hoe passen e-sigaretten/vapes en nieuwe tabaksproducten in een rookvrij-beleid?

- E-sigaretten/vapes en nieuwe tabaksproducten (zoals verhitte tabak) passen niet bij een rookvrij terrein. Net als tabakssigaretten zijn deze producten schadelijk en verslavend. Daaraan willen we kinderen niet blootstellen.
- Ook weten we dat zien roken, doet roken. Dat geldt ook voor het roken van een e-sigaret/vape. Daarbij is de stap van vapes naar de tabakssigaret snel gemaakt.
- We vinden het belangrijk dat kinderen ook worden beschermd tegen de verleiding om e-sigaretten/vapes en nieuwe tabaksproducten te gaan gebruiken.

We voeren een rookvrij-beleid in, maar hoe leggen we het uit aan onze vrijwilligers?

- Zorg dat ze op tijd en goed op de hoogte zijn van het rookvrij-beleid.
- Leg uit dat jullie als speelplek een voorbeeldfunctie hebben: zien roken, doet roken.
- Leg uit waarom het belangrijk is om het terrein rookvrij te maken.
- Laat hen weten dat zij een belangrijke rol hebben binnen de organisatie en spreek met hen af dat zij helpen met het aanspreken en informeren van bezoekers. Benadruk vooraf dat iedereen kan helpen en dat het slagen van het rookvrij-beleid daar vanaf hangt.
- Roken de vrijwilligers zelf nog? Maak duidelijke afspraken dat zij buiten het terrein roken en uit het zicht van de kinderen.

Hoe gaan we om met eventuele weerstand van bezoekers?

- De meeste mensen, óók rokers, willen dat kinderen worden beschermd tegen roken.
- Ga vooraf met de bezoekers in gesprek om draagvlak te creëren. Leg uit waarom het belangrijk is om het terrein rookvrij te maken.
- Als je uitleg geeft en overtuigd bent van een rookvrije speelplek, zullen mensen het belang van het rookvrij-beleid inzien en het zelf willen naleven.
- Ga ook het gesprek aan met rokers om te praten over een oplossing. Door naar hen te luisteren, wordt de weerstand minder. Benadruk dat het gaat om beschermen van de kinderen en het bieden van een gezonde omgeving voor alle bezoekers.
- Communiceer met alle betrokkenen op tijd over het beleid. Kijk naar de communicatietips in het stappenplan.

Hoe leven we het rookvrij-beleid na?

- Geef bij de ingang en op het terrein aan dat het terrein rookvrij is met rookvrij-bordjes of via andere aanduidingen.
- Spreek direct vanaf de invoering, samen met alle vrijwilligers, mensen aan die roken. Vraag bezoekers ook elkaar aan te spreken en te helpen herinneren aan het rookvrij-beleid.
- Vraag vriendelijk aan diegene die toch rookt of hij/zij bekend is met het rookvrij-beleid. Vertel over het beleid en laat diegene weten waar hij/zij kan roken en niet kan roken. Leg ook uit waarom de speelplek een rookvrij-beleid heeft. Je kunt hiervoor het beste wijzen op het geven van het goede voorbeeld aan kinderen en het bieden van een gezonde omgeving waarbij we rekening houden met anderen.
- Bij de invoering van het rookvrij-beleid blijkt in de praktijk dat mensen hier snel aan wennen. De naleving gaat dan ook gemakkelijker.
- Ga geen discussie voeren over het beleid. Vraag zo nodig of iemand bezwaren op een andere wijze kenbaar maakt. Geef duidelijk aan hoe hij/zij dit kan doen, bijvoorbeeld via de website. Bekijk de tips voor naleving op www.rookvrijegeneratie.nl/speeltuinen.

Moeten alle rokers die op de speelplek komen stoppen met roken?

- Rokers hoeven niet te stoppen met roken, maar vraag hen om rekening te houden waar en wanneer ze roken.
- Rookvrije omgevingen zijn prettig voor rokers die proberen te stoppen met roken. Als ze niet steeds (e-)sigaretten om zich heen zien, is het makkelijker vol te houden. Zo blijkt uit onderzoek dat een kwart van de rokers dagelijks minder rookt door rookvrije omgevingen.
- Als mensen willen stoppen met roken, dan kun je ondersteuning bieden door hen te verwijzen naar de huisarts, www.ikstopnu.nl of in oktober naar Stoptober www.stoptober.nl.
- De stoppen-met-rokenprogramma's worden vanuit de basisverzekering vergoed. Deze vorm van begeleiding is bewezen effectief.

Wat doen we aan rokers die niet meer op het speelterrein roken, maar wel bij de ingang?

- Het is belangrijk dat het roken minder zichtbaar is. Daarom is het niet gewenst als rokers zichtbaar bij de ingang staan. De meeste mensen zullen dit begrijpen.
- Neem in alle communicatie mee dat ook de ingang rookvrij is. Hang ook daar een rookvrij-bord op.
- Zet geen prullenbak of rookpaal neer bij de ingang, omdat dit juist het ontstaan van een rookplek aanmoedigt.
- Praat met mensen die roken bij de ingang en leg uit waarom de ingang en het terrein rookvrij zijn.
- Verwijs eventueel naar een specifieke plek om te roken buiten het terrein uit het zicht.
- Ga in gesprek met de gemeente over de mogelijkheden tot een rookvrije ingang.



Contact

Kijk op www.rookvrijegeneratie.nl/speeltuinen voor meer informatie over rookvrije speelplekken.

Heb je nog vragen na het lezen van dit document, neem contact op via info@rookvrijegeneratie.nl